

- Verplicht hebben van een **klimaatadaptatieplan** om hitte- en koudestress te voorkomen; **handhaven**
- **Verbod op aanbinden; handhaven**
- **Verbod op aanbinden tijdens het voeren; handhaven**
- **Beschikbare oppervlakte**; deze maatregel is zeer onlogisch gewijzigd en **dient aangepast te worden**. Allereerst wordt een minimaal oppervlak van 1,5 m<sup>2</sup>/kalf voorgesteld per 2027 (o.a. voor eenlingboxen). Dit zou dan per 2030 gewijzigd worden naar 2 m<sup>2</sup>/kalf. Ook deze wijziging is onlogisch. In de huidige wet is een oppervlak van 1,5 m<sup>2</sup>/kalf opgenomen tot een gewicht van 150 kg. **Voorstel: tot 2030 1,5 m<sup>2</sup>/kalf handhaven voor eenlingboxen (gewicht < 150 kg); vanaf 2030 1,65 m<sup>2</sup>/kalf < 150 kg, 2 m<sup>2</sup>/kalf > 150 kg en < 8 maanden en 2,2 m<sup>2</sup> kalf/ > 8 maanden en < 12 maanden**
- **Ondergrond**; per 2040 moet de ligruimte droog en indrukbaar zijn en voldoende grip geven. De economische impact van deze maatregel is groot; **handhaven, maar combineren met stimulerende maatregelen**, b.v. in de vorm van subsidie
- **Mogelijkheid tot vachtverzorging; handhaven met de kanttekening** dat dit weinig zinvol en praktisch slecht uitvoerbaar is wanneer kalveren in groepen van 2 kalveren gehuisvest worden
- Minimaal de **eerste zes weken melk via de speen**; In veal forward was al opgenomen om onderzoek te doen naar hoe lang speenvoeding voor een kalf nodig/nuttig is. Omdat kalveren vanaf 2028 pas na minimaal 28 dagen vervoerd mogen worden is ons advies: **minimaal vier weken met de speen** en onderzoek doen naar het optimale moment van stoppen. Dit zorgt ervoor dat de kalverhouder niet op voorhand hoeft te investeren om alle kalveren 1-2 weken met een speen te voeren. Daarnaast staat in de nota van toelichting vermeld 'in zooghouding'; bij de relatief kleine groep kalveren waar het drinken niet optimaal verloopt hebben kalverhouders vrijwel 100% positieve ervaring met toediening van melk via drijfspenen; daarom is het advies 'in zooghouding' **schrappen** uit de maatregel
- **Permanente toegang tot schoon drinkwater; handhaven met de toezegging** dat veehouders die water verstrekken via hetzelfde systeem dat ook voor melk wordt gebruikt, ontheffing houden voor deze werkwijze (waarbij ze na het melk voeren water beschikbaar stellen aan de kalveren)
- **(Onbeperkte) toegang tot ruwvoer; handhaven**. Bij ad lib ruwvoer hoeft er geen vreetplaats per kalf te zijn van 0,40 m
- **Mogelijkheid tot afzonderen bij ziekte; handhaven met de kanttekening** dat het kunnen zien/horen van soortgenoten niet verplicht moet worden voor **zieke** kalveren. Echt zieke kalveren hebben meer behoefte aan rust dan aan sociaal gedrag!
- **Daglicht in de stal**; handhaven met de toevoeging dat alternatieve systemen toegelaten zijn en blijven en daarmee de isolerende werking van het dak behouden kan blijven
- **Hemoglobinegehalte**; dit artikel **dient aangepast** te worden naar een **gemiddelde** waarde van 5,3 aan de slachtlijn per 2030, juist zoals al wordt aangegeven dat een Hb-waarde zowel bij mens als dier continu aan schommelingen onderhevig is
- **Groepshuisvesting vanaf 14 dagen; handhaven met een aanpassing** in de nota van toelichting: **kalveren moeten bij aankomst enkele dagen in eenlingboxen opgevangen kunnen worden om te acclimatiseren** en de kalverhouder de kans te geven de kalveren te leren kennen en in de juiste groep te plaatsen. Dit gaat niet ten

koste van het sociaal gedrag omdat de kalveren elkaar hier kunnen zien en aanraken  
én omdat dit de gezondheid ten goede komt

- **Verhogen transportleeftijd kalveren;** handhaven